

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/97/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124206290
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5124206290.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudcom JUDr. Branislavom Lečkom, PhD. vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko Žilina – C., D. E. F. G. XXX/XX, H. E. I., zastúpeného kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa matky J. E., nar. X. X. XXXX, trvalé bydlisko Žilina – Budatín, Ul. Slovenských dobrovoľníkov č. 136/28, občianky Slovenskej republiky, právne zastúpenej ADVOKÁT ZLÁMALOVA ZUZANA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ul. Trnavská č. 11, IČO: 36857769 a otca A. B., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko Žilina – C., D. K. G. XXX/XX, občana Slovenskej republiky, o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, na Okresnom súde Žilina dňa 7. 8. 2024, takto

rozhodol:

Súd schvaľuje nasledovnú

rodičovskú dohodu,

uzavretú medzi rodičmi maloletého dieťaťa:

I. Súd maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX,

zveruje,

do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov.

II. Každý z rodičov bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Otec A. B., nar. XX. X. XXXX, sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého A. B. sumou 300 EUR mesačne, od 1. 6. 2024 mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa.

IV. Na základe dohody rodičov, súd s t y k otca A. B. s maloletým A. B., n e u p r a v u j e.

V. Žiadny z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, ktorý bol doručený Okresnému súdu Žilina dňa 29. 5. 2024, sa matka domáhala, aby súd upravil práva a povinnosti k maloletému dieťaťu tak, že bude zverené do jej osobnej starostlivosti, obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Navrhla zaviazat' otca výživným 300 EUR mesačne pre maloleté dieťa a upraviť styk otca s maloletým dieťaťom.

2. V návrhu uviedla, že s otcom maloletého dieťaťa nie sú manželia. Po narodení dieťaťa žili v spoločnej domácnosti jej rodičov. Po vzájomných nezhodách sa otec dieťaťa odsťahoval zo spoločnej domácnosti. Otec dieťaťa je živnostník, jeho príjem nepozná. Výživné pre maloleté dieťa platí nepravidelne.

Pracuje ako asistentka predaja, s čistým mesačným príjmom cca 1 000 EUR, poberá prídavok na dieťa a uplatňuje si daňový bonus.

Matka popísala výdavky na maloleté dieťa v sume cca 600 EUR mesačne, vrátane podielu na bývaní v sume 150 EUR mesačne.

3. Rodičia predložili súdu písomnú rodičovskú dohodu, o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, (uzavretú v rámci COCHEMSKEJ PRAXE), ktorú navrhli schváliť.

4. Otec sa k návrhu matky písomne nevyjadri.

5. Na pojednávanie sa nedostavil otec ani kolízna opatrovníčka, hoci boli riadne a včas predvolaní. Nepožiadali o odročenie pojednávania.

6. Podľa § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

7. Súd rozhodol (aj na základe návrhu matky), že sa pojednávanie vykoná v neprítomnosti kolíznej opatrovníčky a otca dieťaťa. Súd takto rozhodol najmä preto, že bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť aj účasti otca a kolíznej opatrovníčky, ktorí sa už k návrhu matky vyjadrili a súdu bola predložená písomná rodičovská dohoda.

8. Matka vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že navrhuje schváliť rodičovskú dohodu, uzavretú medzi rodičmi na Okresnom súde Žilina dňa 2. 7. 2024.

Poukázala na skutočnosti uvedené v písomnom návrhu.

Otec dohodnuté výživné platí riadne a včas, preto dlh na výživnom nemá.

S dieťaťom sa pravidelne stretáva, keď je na Slovensku, kupuje mu oblečenie a iné potrebné veci.

Vo vzťahu k jej pomerov, otca a maloletého dieťaťa, poukázala na výpoveď na informatívnom stretnutí rodičov.

9. Súd na pojednávaní vykonal aj nasledovné listinné dôkazy:

Z rodného listu maloletého A. B. zapísaného v knihe narodení matričného úradu mesta Žilina, vo zväzku 193, ročník 2020, strana 5, poradové číslo 1207 mal súd preukázané, že matkou maloletého dieťaťa je J. E. a otec A. B..

Z vykonaných lustrácií v SOCIÁLNEJ POISŤOVNI vyplýva, že:

- o matka dieťaťa je zamestnaná vo firme PLAČEK PREMIUM, s.r.o., so sídlom v Bratislave, od 2. 5. 2019 a otec je živnostník od 1. 9. 2021 (čo potvrdzuje aj výpis zo ŽIVNOSTENSKÉHO REGISTRA) a je zamestnaný vo firme Carnelian Prime accounting, s.r.o., so sídlom v Žiline.

Zo správy DAŇOVÉHO ÚRADU ŽILINA vyplýva, že otec nepodal daňové priznanie za rok 2023 (predĺžil si lehotu na jeho podanie do 30. 6. 2024).

Z Vyhlásenia o osobných, majetkových a zárobkových pomerov matky vyplýva, že má stredoškolské vzdelanie s maturitou, je slobodná vlastní motorové vozidlo. Jej mesačný čistý príjem je 1 000 EUR mesačne. Na stravu vynaloží 150 EUR, cestovné náklady 150 EUR, hygiena, ošatenie, obuv 70 EUR, bývanie 150 EUR, sporenie dieťaťu 40 EUR, televízia, lieky cca 55 EUR, výdavky v škôlke 35 EUR. Býva

v rodinnom dome u matky, ma bývanie prispieva 150 EUR mesačne. V dome býva jej matka a sestra. Výdavky na stravu pre maloleté dieťa vyčíslila nasledovne: strava 50 EUR, hygiena 20 EUR. ošatenie, obuv 20 EUR, výdavky v škôlke 35 EUR, lieky 10 EUR.

Zo správy od zamestnávateľa matky mal súd preukázané, že jej priemerný čistý mesačný príjem od mája 2023 do apríla 2024 bol 1 087 EUR.

Zo správy z prešetrenia pomerov v rodine matky a otca vyplýva, že matka s maloletým dieťaťom býva v rodinnom dome svojej matky. Obývajú 1. poschodie rodinného domu. Prízemie obýva brat starej matky so synom. Maloleté dieťa navštevuje škôlku. Jeho zdravotný stav je dobrý. Otec sa vrátil nedávno z Nemecka a o dieťa sa zaujíma. Dieťa má otca rado. Otec uviedol, že príjem cca 1500 EUR netto mesačne. V starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené nedostatky.

Zo Záznamu z informatívneho stretnutia s rodičmi na Okresnom súde Žilina dňa 2. 7. 2024 vyplýva, že výdavky pre maloleté dieťa matka vyčíslila na sumu: 50 EUR strava, oblečenie, hygiena 50 EUR, poplatok v škôlke so stravou 65 EUR, hračky 35 EUR, sporenie 40 EUR, lieky 10 EUR – spolu 240 EUR.

Matka vyčíslila svoje výdavky nasledovne: bývanie 150 EUR, strava 150 EUR, oblečenie hygiena 70 EUR, mobil 20 EUR, internet a televízia 36 EUR, lieky 20 EUR, pohonné hmoty 100 EUR – spolu 546 EUR.

Otec uviedol nasledovné osobné výdavky: bývanie a strava 200 EUR, strava v Nemecku 400 EUR, pohonné hmoty 200 EUR, oblečenie a hygiena 30 EUR – spolu 830 EUR.

Rodičia uzavrel písomnú rodičovskú dohodu, na základe ktorej maloleté dieťa bude zverené do osobnej starostlivosti matky, obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 300 EUR mesačne od 1. 6. 2024. Rodičia nežiadali osobitnú úpravu styku otca s maloletým dieťaťom

10. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o rodine), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené

do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleťé dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloleťým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloleťým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloleťého dieťaťa, súd obmedzí styk maloleťého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloleťého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloleťého dieťaťa obmedzením styku maloleťého dieťaťa s rodičom.

Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloleťým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloleťého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloleťého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleťé dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloleťého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku – zákon č. 160/2015 Z. z. (ďalej len CSP), súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 191 ods. 2 CSP, vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 35 CMP je súd povinný zistiť skutočný stav veci.

Podľa § 36 CMP je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci konania, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaním dokazovaním.

11. Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní výsluchom matky a oboznámením obsahu listinných dôkazov.

12. Predmetom konania bolo rozhodnúť o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, osobitne o tom, komu bude zverené do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, výška výživného povinného otca a úprava styku otca s maloletým dieťaťom.

13. Východiskovým princípom, ktorý platí v režime mimosporových konaní je ochrana verejného záujmu, práv garantovaných zákonom a to s dôrazom na dobré mravy. To sa prejavuje a malo by sa prejavovať v rešpektovaní prioritného kritéria, ktorým je kritérium najlepšieho záujmu dieťaťa, úzko súvisiaceho aj s realizáciou tzv. participačných práv dieťaťa a v bezprostrednej nadväznosti na zachovanie spravodlivého konania.

V prvom rade rodičia zodpovedajú za riadny výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a za jeho výchovu. V predmetnej veci majú obidvaja rodičia rovnaké práva a povinnosti.

Autoritatívne rozhodnutie súdu o úprave práv a povinností k dieťaťu, je až druhoradým riešením. Pokiaľ nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv a povinností, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

V konkrétnom prípade sa rodičia o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu dohodli.

14. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti.

Bol teda daný dôvod, aby súd o návrhu matky konal a meritórne rozhodol.

Nebolo preukázané, že by rodičia mali aj inú vyživovaciu povinnosť. Zdravotný stav matky, otca aj maloletého dieťa je dobrý.

O výkone rodičovských práv a povinností uzavreli rodičovskú dohodu, preto súd na pojednávaní, po zistení pomerov rodičov a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, zameral dokazovanie najmä na skutočnosť, či je uzavretá rodičovská dohoda v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

Predmetom rodičovskej dohody, ktorú súd posudzoval, bolo zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, jeho zastupovanie a správa majetku obidvomi rodičmi, výška výživného 300 EUR mesačne. Styk otca s maloletým dieťaťom rodičia nežiadali upraviť.

15. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

Rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia. Aktuálne nežijú v spoločnej domácnosti. Otec pracuje v zahraničí. S maloletým dieťaťom sa pravidelne stretáva, keď je na Slovensku. O dieťa sa stará prevažne matka.

16. Príjem matky ustálil na sumu 1 000 EUR mesačne, ktorý dosahovala v čase uzatvorenia rodičovskej dohody. Poberá prídavok na dieťa 60 EUR mesačne a uplatňuje si daňový bonus.

17. Príjem otca (ako živnostníka, ktorý podniká v zahraničí) ustálil na sumu 2000 až 2500 EUR netto – podľa vyjadrenia otca.

Otec sa podieľa sčasti na odôvodnených potrebách dieťaťa v rámci styku a kupovaním potrebných vecí – nad rámec výživného.

Otec býva v dome svojich starých rodičov.

18. Súd ustálil odôvodnené potreby dieťaťa na základe návrhu matky, vychádzajúc aj z listinných dôkazov, ktoré preukazujú niektoré výdavky (nie všetky výdavky čo do druhu aj výšky sa dajú exaktne preukázať), po ich korekcii s porovnaním bežných výdavkov maloletých detí v tomto veku, známych súdu z rozhodovacej činnosti v iných obdobných prípadoch a z praktických a životných skúseností. Maloleté dieťa je zdravé, nemá ešte záujmy, ktoré by matka platila, stará sa oň matka osobne. Dieťa má bežné výdavky.

Odôvodnené výdavky matky pre maloleté dieťa súd ustálil nasledovne: výdavky na stravu doma asi 100 EUR, poplatok v škôlke a strava 65 EUR, oblečenie 40 EUR, hygienické a iné základné potreby 30 EUR, na oblečenie asi 40 EUR, podiel na bývaní 75 EUR, voľnočasové aktivity, hračky 35 EUR, lieky na bežné ochorenia 10 EUR – spolu cca 400 EUR mesačne. Súd zarátal výdavky na bývanie v jednej polovici (matka uviedla, že prispieva na bývanie za seba a dieťa 150) a nezahrnul výdavky na sporenie, ktoré bezprostredne neslúžia na uspokojovanie priebežných potrieb dieťaťa. Výživné má totiž spotrebný charakter.

19. Starostlivosť o sa o dieťa prevažne zabezpečuje matka. Zabezpečuje mu bývanie a iné potreby.

Výška príjmu "druhého" rodiča (spravidla rodiča, ktorý má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti – v konkrétnom prípade matky) ovplyvňuje výšku vyživovacej povinnosti výživou povinnej osoby (v tomto prípade otca) len veľmi okrajovo (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 30. 4. 2019, sp. zn. 10CoP/22/2019).

Otec sa preto musí podieľať na odôvodnených potrebách maloletého dieťaťa vyšším pomerom vo finančnom vyjadrení. Matka si plní vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa (okrem toho samozrejme aj finančne).

20. Základnými zákonnými kritériami, od ktorých sa odvíja výška výživného, sú predovšetkým:

- schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov,
- odôvodnené potreby maloletého dieťaťa,
- maloletému dieťaťu je priznané právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

V konkrétnom prípade je životná úroveň otca vyššia.

Po pojmom „schopnosti a možnosti“ sa nerozumie len čistý priemerný mesačný príjem rodiča (mzda a ostatné príjmy za rozhodné obdobie), ale súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti rodiča.

Vyživovacia povinnosť rodiča k maloletému dieťaťu sa plní predovšetkým finančným plnením (výživným), vecným plnením a aj osobnou starostlivosťou.

Osobná starostlivosť o maloleté dieťa tvorí materiálne hodnoty, zodpovedajúce príspevku druhého rodiča, ktorý ich poskytuje v peniazoch, a uspokojovanie potrieb dieťaťa touto formou vyvažuje platby druhého rodiča.

Výživné má spotrebný charakter, slúži na uspokojovanie základných potrieb, akými sú strava, ošatenie, bývanie, kultúrne, vzdelávacie, športové a rekreačné potreby – zabezpečovanie všetkých životných potrieb nevyhnutných pre všeobecný telesný a duševný rozvoj, pre prípravu na uplatnenie sa v živote.

Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú rôzne, podľa okolností každého jednotlivého prípadu, pričom sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie sa v spoločenskom živote, ako aj rozvoj jeho záujmov.

Rodič, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení a osobnou starostlivosťou. V tomto prípade je to matka dieťaťa.

Výdavky pre dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb, preto výživné nemožno považovať len za plnenie na výživu maloletého dieťaťa, ale aj náklady na bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotnú starostlivosť, záujmovú činnosť dieťaťa.

Matka poberá prídavok na dieťa a uplatňuje si aj daňový bonus.

Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. I keď povinnosť prispievať na výživu maloletých majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti nenahradzuje plnenie tejto povinnosti, predsa len (aj úradmi alebo inštitúciami iných štátov) vyplácané rodinné prídavky (rodinné dávky, vyrovnávacie dávky alebo ich doplatok), môžu sčasti uhradiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súd pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa musí preto prihliadať aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z takýchto zdrojov. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2018, sp. zn. 3 Cdo 88/2017)

Daňový bonus je forma daňového zvýhodnenia rodičov vyživovaných nezaopatrených detí, ktorí dosahujú aktívne príjmy. O daňový bonus sa znižuje daň. Aj tento príjem rodiča, ktorý si uplatňuje daňový bonus môže slúžiť na čiastočné uhrádzanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa.

Aj na tieto príjmy matky pri určovaní výšky výživného súd prihliadal.

21. Na základe vykonaného dokazovania, potom súd považoval dohodnuté výživné otca, ktoré sa zaviazal platiť maloletému dieťaťu v sume 300 EUR mesačne od 1. 6. 2024, za primerané jeho schopnostiam a možnostiam a oprávneným potrebám maloletého dieťaťa, ako aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom matky. Súčasne sa maloleté dieťa takýmto výživným bude podieľať aj na vyššej životnej úrovni otca.

22. Otcovi dlh na výživnom nevznikol, pretože ho platí riadne a včas (tak sa vyjadrila na pojednávaní matka).

23. Súd pri rozhodovaní o návrhu matky, bral v prvom rade do úvahy najlepší záujem maloletého dieťaťa. Je prvoradou povinnosťou povinného rodiča (v tomto prípade otca), aby zabezpečil potreby dieťaťa v potrebnom rozsahu a táto jeho povinnosť vyplýva priamo zo Zákona o rodine.

24. Súd chválil rodičovskú dohodu v časti zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matke. Matka sa o maloleté dieťa dlhodobo a takýmto rozhodnutím bude zabezpečená kontinuita a stabilita výchovného prostredia. V starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené nedostatky. Maloleté dieťa je útleho veku, prirodzene citovo a svojimi, najmä biologickými potrebami, naviazané na matku.

Otec bude rozvíjať vzťah s maloletým dieťaťom najmä prostredníctvom styku s dieťaťom.

Právo styku rodiča s maloletým dieťaťom kompenzuje právo (v konkrétnom prípade otca) mať maloleté dieťa u seba a zabezpečovať jeho výchovu prostredníctvom osobnej starostlivosti.

Aj napriek tomu, že maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, obidvaja rodičia majú k maloletému dieťaťu rovnaké práva a povinnosti.

25. Súd schválil aj rodičovskú dohodu aj v časti zastupovania maloletého dieťaťa a správy jeho majetku tak, ako to vyplýva z výroku č. II. tohto rozsudku, pretože obidvaja rodičia majú k maloletému dieťaťu rovnaké práva a povinnosti.

26. Styk otca s dieťaťom osobitne súd neupravoval, pretože rodičia o takúto úpravu ani nežiadali. Vedia sa realizácii styku otca s maloletým dieťaťom dohodnúť, čo je najprirodzenejšia forma.

27. Podľa § 49 ods. 1 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikli jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak – generálne ustanovenie CMP.

Toto ustanovenie zdôrazňuje výnimočnosť uplatňovania nároku na náhradu trov konania v prípadoch, ak to zákon výslovne pripúšťa.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní.

V konaní neboli preukázané takéto okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania – uplatnenie moderačného práva súdu pri náhrade trov konania.

Súd poukazuje na to, že v týchto konaniach súd z úradnej povinnosti zisťuje skutočný stav vecí a v konaní sa uplatňuje vyšetrovacia zásada. Návrh na začatie konania môže rodičovi spísať aj príslušný ÚPSVaR, kde mu poskytne a ďalšie poradenstvo. Preto nie je nevyhnutné, aby rodičia boli v konaní zastúpení právnym zástupcom.

Účastníci konania si nárok na náhradu trov konania ani neuplatnili.

Preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, v súlade s ustanovením § 52 CMP.

28. Rozsudok o výživnom je predbežne vykonateľný (§ 44 CMP).

Táto úprava tzv. predbežnej vykonateľnosti rozsudkov bola zavedená do CMP s prihliadnutím na funkcie vyživovacej povinnosti, smerujúce k zabezpečeniu uspokojenia materiálnych potrieb v rodinnoprávnych vzťahoch.

29. Podľa § 44 CMP lehota na plnenie výživného plynie od doručenia tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisová značka,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Poučenie o spôsoboch výkonu tohto rozhodnutia (§ 120 CMP):

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie (povinnosť zaplatiť peňažnú sumu – výživné, nedoplatok na výživnom), môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 46 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnuiteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 2 Exekučného poriadku, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2 000 eur (ďalej len „drobné exekúcie“), nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu; právo zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosť tým nie je dotknuté. Za drobnú exekúciu sa nepovažuje exekúcia na vymoženie pohľadávky na výživnom.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 3 Exekučného poriadku, exekúciu predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný prihlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa odseku 2, možno vykonať výnimočne na základe schválenia súdu, ak sú voči povinnému vedené viaceré exekúcie, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky prevyšujúce v súhrne 2 000 eur a exekútor preukáže, že peňažná pohľadávka nemôže byť vymožená iným spôsobom. Návrh na schválenie predaja nehnuteľnosti podľa prvej vety môže podať exekútor, ktorý ako prvý v poradí na nehnuteľnosti zriadil exekučné záložné právo a na základe jeho písomného súhlasu aj exekútor, ktorého exekučné záložné právo bolo zriadené neskôr.

Podľa ustanovenia § 64 Exekučného poriadku, spôsob vykonania exekúcie určí exekútor, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 167 a 172). Spôsob vykonania exekúcie určí exekútor tak, aby bol primeraný vymáhanej povinnosti a aby hodnota zabezpečeného majetku povinného zodpovedala hodnote vymáhanej povinnosti.

V prípade rozhodnutia súdu (alebo výroku rozhodnutia), ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa (najmä zverenie, styk, zastupovanie, správa majetku) alebo iná, ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, môže osoba oprávnená z tohto rozhodnutia domáhať sa výkonu práv a povinností upravených vo vykonateľnom rozhodnutí súdu, a to návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.